

Pomologia
Prószków

Zespół Szkół
im. Józefa Warszawicza
w Prószkowie

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

Zespołu Szkół im. Józefa Warszawicza w Prószkowie

na lata szkolne: 2026/2027, 2027/2028, 2028/2029

Prószków, 2026 r.

SPIS TREŚCI

PODSTAWA PRAWNA	3
Materiały wykorzystane:	3
WSTĘP	3
DIAGNOZA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO - WNIOSKI I PRIORYTETY	4
Czynniki chroniące	4
Czynniki ryzyka	4
I. MISJA SZKOŁY	5
II. WIZJA ROZWOJU SZKOŁY	5
III. SYLWETKA ABSOLWENTA	6
IV. CELE OGÓLNE	7
V. CELE WYCHOWAWCZE I PROFILAKTYCZNE	11
VI. STRUKTURA ODZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH	12
VII. STAŁE OBSZARY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH	18
Obszar rozwoju intelektualnego	18
Obszar rozwoju społecznego	19
Obszar rozwoju fizycznego i zdrowotnego	19
Obszar rozwoju emocjonalnego i ochrony zdrowia psychicznego	20
Obszar rozwoju duchowego i aksjologicznego	20
Obszar bezpieczeństwa cyfrowego i profilaktyki uzależnień behawioralnych	20
VIII. ZASADY OPRACOWANIA I AKTUALIZACJI HARMONOGRAMU DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH	21
IX. ZASADY EWALUACJI SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO	21
X. POSTANOWIENIA KOŃCOWE	21

PODSTAWA PRAWNA

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny powinien być zgodny z obowiązującym prawem. Podstawowe akty prawne istotne przy formułowaniu programu:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2025 r. poz. 881 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2026 r. poz. 820 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1162 ze zm.).
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 978 ze zm.).
- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 1802 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r., poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa obowiązujące w danym roku szkolnym - uwzględniane corocznie w Harmonogramie działań wychowawczych i profilaktycznych, bez konieczności zmiany niniejszego Programu.
- Statut Publicznego Liceum Ogólnokształcącego Zespołu Szkół im. Józefa Warszawicza w Prószkowie.
- Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w Zespole Szkół im. Józefa Warszawicza w Prószkowie.

Materiały wykorzystane:

- Wnioski z diagnozy środowiska szkolnego przekazane do opracowania nowego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.
- Kierunki realizacji polityki oświatowej państwa obowiązujące w danym roku szkolnym, uwzględniane corocznie w Harmonogramie działań wychowawczych i profilaktycznych (Załącznik nr 1).

WSTĘP

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych

zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym identyfikacji czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym.

Diagnoza uwzględnia w szczególności: wyniki nadzoru pedagogicznego dyrektora i kuratora oświaty, ewaluację dotychczasowych działań, wnioski zespołów nauczycielskich i wychowawczych, analizę dokumentacji, obserwacje nauczycieli i specjalistów oraz opinie uczniów i rodziców.

Program ma charakter strategiczny i wieloletni. Corocznej aktualizacji podlega wyłącznie Harmonogram działań wychowawczych i profilaktycznych stanowiący Załącznik nr 1. Harmonogram jest opracowywany na podstawie bieżącej diagnozy oraz aktualnych kierunków polityki oświatowej państwa.

DIAGNOZA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO - WNIOSKI I PRIORYTETY

Wyniki przekazanej diagnozy wskazują, że szkoła jest postrzegana jako miejsce bezpieczne i przyjazne. Jednocześnie uczniowie, rodzice i nauczyciele zwracają uwagę na potrzebę intensyfikacji działań związanych ze zdrowiem psychicznym uczniów, radzeniem sobie ze stresem, poprawą relacji społecznych oraz profilaktyką uzależnień cyfrowych. Obszary te stanowią stałe priorytety Programu, a ich natężenie i formy realizacji są corocznie doprecyzowywane w Harmonogramie.

Czynniki chroniące

- poczucie bezpieczeństwa w szkole
- pozytywne relacje między uczniami, nauczycielami i rodzicami
- wsparcie rodziny
- udział uczniów w życiu szkoły
- rozwijanie zainteresowań i talentów
- dostęp do pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- promowanie zdrowego stylu życia

Czynniki ryzyka

- trudności emocjonalne i kryzysy psychiczne
- niska samoocena
- konflikty rówieśnicze
- agresja i przemoc
- cyberprzemoc
- uzależnienia behawioralne, w tym cyfrowe
- używanie substancji psychoaktywnych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych
- absencja szkolna
- niewłaściwe korzystanie z nowych technologii

Szczegółowa identyfikacja czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w danym roku szkolnym dokonywana jest na podstawie corocznej diagnozy potrzeb rozwojowych uczniów oraz środowiska

szkolnego. Wyniki diagnozy stanowią podstawę do opracowania Harmonogramu działań wychowawczo-profilaktycznych na dany rok szkolny.

Profilaktyka to chronienie człowieka w rozwoju przed zagrożeniami i reagowanie na pojawiające się zagrożenia. Jej celem jest chronienie dziecka, ucznia, wychowanka przed zakłóceniami rozwoju, czyli przed podejmowaniem zachowań hamujących lub niszczących rozwój, określanych jako zachowania ryzykowne.

Działalność profilaktyczna w szkole obejmuje działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej, a w przypadku zidentyfikowanych potrzeb również działania z zakresu profilaktyki selektywnej i wskazującej.

Profilaktyka uniwersalna to wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

Profilaktyka selektywna to wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych.

Profilaktyka wskazująca to wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

I. MISJA SZKOŁY

- Kierować się wyznawanymi wartościami oraz poszanowaniem praw i godności człowieka, zgodnie z Konwencją o Prawach Dziecka oraz Konwencją o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności.
- Wychowywać uczniów w duchu uniwersalnych wartości moralnych, tolerancji, humanistycznych wartości, patriotyzmu, solidarności, demokracji, wolności i sprawiedliwości społecznej.
- Kultywować tradycje oraz ceremoniał szkolny, a wszystkie działania pedagogiczne i opiekuńcze - wychowawcze orientować na dobro podopiecznych, a także ich dalszy los.
- Tworzyć warunki intelektualnego, emocjonalnego, społecznego, estetycznego i fizycznego rozwoju uczniów.
- Przygotować młodzież do świadomego i racjonalnego funkcjonowania w świecie ludzi dorosłych oraz do pełnienia ważnych ról społecznych.
- Ściśle współdziałać z rodzicami oraz zewnętrznymi partnerami wspierającymi szkołę.
- Ustawicznie diagnozować potrzeby i oczekiwania środowiska lokalnego oraz wszystkich bezpośrednich „klientów” szkoły.
- Wzmacniać dobrostan psychiczny, odporność psychiczną, poczucie własnej wartości i umiejętność korzystania z pomocy w sytuacjach trudnych i kryzysowych.
- Kształtować odpowiedzialne, bezpieczne i krytyczne korzystanie z technologii cyfrowych, mediów społecznościowych i narzędzi sztucznej inteligencji, z zachowaniem równowagi między aktywnością online i offline.

II. WIZJA ROZWOJU SZKOŁY

Szkoła jest miejscem, w którym proces nauczania – uczenia się stanowi źródło pozytywnych przeżyć dla uczniów i nauczycieli. Można to osiągnąć stosując nowoczesne metody aktywizujące, dzięki którym pomaga

się każdemu uczniowi odkryć tkwiące w nim możliwości i systematycznie je rozwijać. Dlatego uproszczoną misją szkoły powinno być oferowanie usług edukacyjnych, przygotowujących ucznia do nowych wyzwań zawodowych i życiowych.

Jest to olbrzymia odpowiedzialność dla szkoły, która poprzez dydaktyczno - wychowawczą działalność, dobrą współpracę z rodzicami oraz środowiskiem lokalnym winna wspomagać wszechstronny rozwój ucznia przez:

- rozbudzanie jego ciekawości poznawczej,
- inspirowanie do wyrażania własnych myśli i przeżyć,
- uczenie samodzielności w podejmowaniu i rozwiązywaniu zadań,
- motywowanie do ciągłego uczenia się i samorozwoju,
- wzajemny szacunek uczniów, personelu, rodziców,
- kształtowanie indywidualnych zdolności twórczych,
- uwrażliwienie na piękno przyrody, na dobro i prawdę,
- budowanie więzi uczuciowych takich jak: przyjaźń, szacunek, tolerancja oraz prawidłowa komunikacja.
- tworzenie szkoły wymagającej, wspierającej i przyjaznej rozwojowi ucznia, w której bezpieczeństwo, dobrostan i relacje są warunkiem skutecznego uczenia się,
- rozwijanie odporności społecznej, postaw obywatelskich i prospołecznych oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych,
- rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia, odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji i innych narzędzi cyfrowych oraz świadomego podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych.

III. SYLWETKA ABSOLWENTA

Dążymy do tego, aby absolwent naszej szkoły:

w zakresie dojrzałości intelektualnej: swobodnie korzystał z różnych źródeł wiedzy, był przygotowany do ambitnego podejmowania dalszego kształcenia zgodnego z zainteresowaniami, zdolnościami i planami żywotnymi oraz do ciągłego samokształcenia, odpowiadał na wyzwania, umiał radzić sobie z sytuacjami problemowymi, poszukując różnych dróg ich rozwiązania i oceniając efektywność wybranych metod, komunikował się w języku ojczystym i wybranym języku obcym, posługiwał się swobodnie technologiami informacyjnymi;

w zakresie dojrzałości społecznej: pełnił konstruktywne role społeczne, łatwo nawiązywał kontakty, był taktowny i życzliwy, kulturalny, odpowiedzialny, słowny i punktualny, potrafił zaprezentować swoje poglądy i słuchać zdania innych, radził sobie w sytuacjach konfliktowych zarówno jako strona, jak też jako mediator, akceptował różnice między ludźmi, był tolerancyjny wobec odmienności kulturowych, był chętny do niesienia pomocy, współpracował w sposób otwarty i twórczy, utożsamiał się ze społecznością, w której żyje, szanował polskie dziedzictwo kulturowe, aktywnie korzystał z dóbr kultury;

w zakresie dojrzałości fizycznej: prowadził zdrowy styl życia, miał ukształtowane nawyki higieniczne, ugruntowaną wiedzę z zakresu prawidłowego odżywiania i właściwe nawyki żywieniowe, podejmował działania bezpieczne dla zdrowia własnego i innych, znał korzyści płynące z aktywności fizycznej i regularnie podejmował ją;

w zakresie dojrzałości emocjonalnej: był odpowiedzialny, świadomy własnych emocji, potrafił je kontrolować oraz odczytywać emocje innych, radził sobie z typowymi wymogami i stresami życia, był obowiązkowy, odważny, samodzielny, ambitny i kreatywny;

w zakresie dojrzałości duchowej: posiadał własny system wartości, gwarantujący wartościowe życie i osiągnięcie pełni człowieczeństwa, poczucie sensu życia, zdawał sobie sprawę z możliwych następstw swoich

działań, potrafił podejmować decyzje korzystne dla siebie i innych, potrafił przyznać się do błędu i wykorzystać pozytywnie swe doświadczenie, był otwarty na wartości innych kultur.

- potrafi krytycznie oceniać informacje, dba o higienę cyfrową, chroni swój wizerunek i dane oraz odpowiedzialnie korzysta z narzędzi sztucznej inteligencji,
- zna swoje prawa i obowiązki, respektuje prawa innych osób oraz zasady wynikające ze Standardów Ochrony Małoletnich,
- zna podstawowe zasady dbania o zdrowie psychiczne, potrafi rozpoznawać sygnały przeciążenia, korzystać ze wsparcia i reagować na kryzys własny lub rówieśnika,
- podejmuje odpowiedzialne zachowania prozdrowotne, zna zasady pierwszej pomocy, rozumie znaczenie aktywności fizycznej i profilaktyki nadwagi i otyłości.

IV. CELE OGÓLNE

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym,
- psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia oraz więzi łączących członków rodziny w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- społecznej - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, umiejętności samodzielnej analizy norm społecznych i dokonywania odpowiedzialnych wyborów, doskonalenie umiejętności pełnienia ról społecznych oraz rozwijanie odporności społecznej, postaw obywatelskich i prospołecznych;
- aksjologicznej - ukierunkowanej na budowanie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, docenienie znaczenia zdrowia i poczucia sensu życia, poszanowanie godności i praw człowieka oraz odpowiedzialność za siebie, innych i wspólnotę.

Działalność wychowawcza obejmuje:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i

rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,

- kształtowanie u uczniów postawy akceptacji i ciekawości poznawczej wobec różnic kulturowych prezentowanych przez uczniów – cudzoziemców,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów, uwrażliwianie rodziców na znaczenie relacji w rodzinie w rozwoju dzieci i młodzieży,
- wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej,
- wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem higieny cyfrowej, bezpiecznego poruszania się w sieci, ochrony wizerunku i danych, krytycznej analizy informacji, odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji oraz równowagi między aktywnością online i offline,
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych
- wzmacnianie odporności psychicznej i społecznej uczniów, rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i kryzysami, budowanie poczucia własnej wartości oraz upowszechnianie wiedzy o dostępnych formach wsparcia,
- wspieranie integracji uczniów cudzoziemskich oraz uczniów doświadczających zmiany środowiska, migracji lub innych sytuacji kryzysowych, z poszanowaniem ich potrzeb i różnic kulturowych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje:

- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,
- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej zagrożeniem epidemiologicznym, militarnym, ekologicznym, zaburzonymi relacjami rodzinnymi) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,

- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- poszerzanie wiedzy uczniów na temat profilaktyki chorób cywilizacyjnych, znaczenia aktywności fizycznej i zdrowego odżywiania, przeciwdziałania nadwadze i otyłości, higieny snu, przeciążenia stresem i wyczerpania psychicznego,
- poszerzanie wiedzy uczniów na temat konsekwencji nadużywania multimediów (uzależnienie cyfrowe),
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnienia od multimediów.
- poszerzanie wiedzy uczniów o prawach dziecka, prawach ucznia, zasadach bezpiecznego reagowania na przemoc i sposobach korzystania ze wsparcia przewidzianego w Standardach Ochrony Małoletnich,
- rozwijanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy i odpowiedzialnych zachowań prozdrowotnych,

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków problemów cywilizacyjnych i społecznych (np. brak aktywności fizycznej, otyłość, depresja, zaburzone relacje rodzinne, uzależnienia od technologii cyfrowych),
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonego dobrostanu psychicznego, depresji, kryzysów emocjonalnych i innych problemów psychologicznych lub psychiatrycznych,
- przekazanie informacji uczniom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- informowanie uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią oraz uzależnieniami od innych środków zmieniających świadomość,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów ich rodziców lub opiekunów w przypadku uzależnienia cyfrowego,
- udostępnienie informacji o możliwościach wsparcia uczniów cudzoziemskich, uczniów w sytuacji migracyjnej oraz uczniów i rodzin przeżywających kryzys.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły,
- wspieranie uczniów, u których zaobserwowano uzależnienie od technologii cyfrowych, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły (np. przekierowywanie ich uwagi na rozwój indywidualnych zainteresowań oraz angażowanie uczniów do aktywności w różnych dziedzinach).

Działania te obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji i kryzysów psychicznych, przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy, uzależnień behawioralnych i cyfrowych, używania e-papierosów i substancji psychoaktywnych oraz problemów zdrowotnych związanych z brakiem ruchu, nadwagą i otyłością,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych,
- włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET), o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

Stale priorytety strategiczne Programu

- ochrona zdrowia psychicznego, profilaktyka depresji i pomoc w kryzysach psychicznych;
- wzmacnianie odporności psychicznej, poczucia własnej wartości oraz umiejętności radzenia sobie ze stresem;
- rozwijanie kompetencji społecznych, integracja zespołów klasowych, komunikacja bez przemocy i mediacje rówieśnicze;
- przeciwdziałanie przemocy, agresji, wykluczeniu i cyberprzemocy;

- profilaktyka uzależnień behawioralnych i cyfrowych oraz zagrożeń związanych z e-papierosami i substancjami psychoaktywnymi;
- promocja zdrowia, aktywności fizycznej, zdrowego żywienia, profilaktyka nadwagi i otyłości oraz edukacja w zakresie pierwszej pomocy;
- edukacja w zakresie praw dziecka, praw ucznia i Standardów Ochrony Małoletnich;
- bezpieczeństwo cyfrowe, higiena cyfrowa, ochrona wizerunku, krytyczne myślenie i odpowiedzialne korzystanie ze sztucznej inteligencji;
- współpraca z rodzicami oraz instytucjami wspierającymi szkołę;
- kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych;
- wspieranie świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych, ciekawości poznawczej, pracy projektowej, oceniania kształtującego i informacji zwrotnej.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- eliminowanie niebezpieczeństwa związanego z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem,
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku w sytuacjach trudnych (rodzina, nauczyciele, specjaliści).
- kształtowanie świadomości praw dziecka i praw ucznia oraz znajomości zasad ochrony małoletnich,
- kształtowanie umiejętności odpowiedzialnego korzystania z narzędzi sztucznej inteligencji i krytycznej oceny treści cyfrowych,
- rozwijanie wiedzy i umiejętności z zakresu pierwszej pomocy oraz zapobiegania nadwadze i otyłości.

V. CELE WYCHOWAWCZE I PROFILAKTYCZNE

- Wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej, twórczej
- Wzbudzanie poczucia przynależności do grupy oraz wzmacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (integracja).
- Wychowanie w poczuciu godności, poszanowaniu praw człowieka, tolerancji i szacunku wobec innych.
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- Przygotowanie do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.
- Wychowanie w poczuciu tradycji narodowych i przynależności do grupy narodowej, kształtowanie patriotyzmu.
- Kształtowanie motywacji do nauki i samokształcenia.
- Przygotowanie uczniów do trafnego wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia.

- Kształtowanie świadomości ekologicznej i zdrowego stylu życia.
- Kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, w tym wyrabianie nawyków higienicznych, uczenie zachowań bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób, ugruntowanie wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania, uświadomienie korzyści płynących z aktywności fizycznej, poznawanie sposobów wyrażania własnych emocji oraz radzenia sobie ze stresem.
- Uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.
- Kształtowanie osobowości przez sport i różne formy rywalizacji sportowej.
- Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych.
- Przeciwdziałanie używaniu substancji psychoaktywnych przez uczniów.
- Profilaktyka uzależnień behawioralnych, w tym problemowego korzystania ze smartfonów, mediów społecznościowych, gier i Internetu, a także hazardu; promowanie higieny cyfrowej i aktywności off-line.
- Tworzenie bezpiecznej atmosfery w szkole.
- Przeciwdziałanie przemocy i agresji w rodzinie i w środowisku rówieśniczym, w tym cyberprzemocy.
- Kształtowanie odpowiedzialności potrzeby udzielania wsparcia i pomocy potrzebującym. Rozwój wolontariatu w szkole.
- Integracja w środowisku szkoły i internatu uczniów cudzoziemskich oraz uczniów doświadczających zmiany środowiska, migracji lub kryzysu.
- Profilaktyka depresji, wzmacnianie odporności psychicznej, poczucia własnej wartości oraz umiejętności radzenia sobie ze stresem.
- Rozwijanie kompetencji społecznych, komunikacji bez przemocy, empatii, umiejętności rozwiązywania konfliktów i mediacji rówieśniczych.
- Profilaktyka używania e-papierosów, alkoholu, leków bez wskazań medycznych, substancji psychoaktywnych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.
- Promocja zdrowia, aktywności fizycznej i zdrowego odżywiania, przeciwdziałanie nadwadze i otyłości oraz rozwijanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy.
- Edukacja w zakresie praw dziecka, praw ucznia, poszanowania godności oraz zasad wynikających ze Standardów Ochrony Małoletnich.
- Rozwijanie bezpieczeństwa cyfrowego: ochrona wizerunku i danych, przeciwdziałanie cyberprzemocy, krytyczne myślenie oraz odpowiedzialne korzystanie ze sztucznej inteligencji.
- Wzmacnianie współpracy szkoły z rodzicami i instytucjami wspierającymi uczniów oraz zapewnianie spójności działań wychowawczych i pomocowych.

VI. STRUKTURA ODZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli, wychowawców do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,

- stwarza warunki do działania w szkole: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawczym, pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli i wychowawców w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego i nauki,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli, wychowawców i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- monitoruje współpracę pedagoga specjalnego z nauczycielami, wychowawcami, innymi specjalistami oraz umacnia wspierającą rolę pedagoga specjalnego w rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych,
- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów (patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej...),
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagoga specjalnego, pedagoga, psychologa i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- wspiera dobrostan psychiczny nauczycieli, wychowawców i specjalistów oraz tworzy warunki do korzystania przez nich ze wsparcia w sytuacjach przeciążenia i kryzysu,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.
- nadzoruje wdrażanie i przestrzeganie Standardów Ochrony Młodzieży oraz zapewnia znajomość zasad ochrony przez pracowników i uczniów,
- stwarza warunki do rozwijania higieny cyfrowej, bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z technologii oraz narzędzi sztucznej inteligencji,
- zapewnia warunki organizacyjne do corocznej diagnozy potrzeb rozwojowych uczniów, czynników chroniących i czynników ryzyka oraz do opracowania na jej podstawie Harmonogramu działań.

2. Rada Pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- dostosowuje działania dydaktyczne, wychowawcze i pomocowe do rozpoznanych potrzeb psychofizycznych uczniów oraz warunków ich funkcjonowania, z uwzględnieniem zasad edukacji włączającej i pomocy psychologiczno-pedagogicznej,

- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie ze współczesnymi zagrożeniami oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli, wychowawców w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- rozpoznaje odpowiednio indywidualne możliwości psychofizyczne uczniów, w tym ich zainteresowania i uzdolnienia,
- prowadzi obserwację pedagogiczną, w trakcie bieżącej pracy z uczniami, mającą na celu rozpoznanie u uczniów trudności w uczeniu się, szczególnych uzdolnień.
- analizuje wyniki corocznej diagnozy i uwzględnia je przy planowaniu Harmonogramu działań wychowawczo-profilaktycznych.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów, w tym uzależnień od technologii cyfrowych,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami współczesnych zagrożeń,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków zaburzonych relacji rodzinnych, problemów w nawiązywaniu / utrzymaniu prawidłowych relacji rówieśniczych,
- wspierają uczniów cudzoziemskich oraz uczniów doświadczających zmiany środowiska, migracji lub kryzysu w pokonywaniu trudności adaptacyjnych i różnic kulturowych,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia.
- reagują na przemoc rówieśniczą i cyberprzemoc oraz stosują zasady i procedury wynikające ze Standardów Ochrony Małoletnich,
- kształtują higienę cyfrową, krytyczne myślenie oraz odpowiedzialne korzystanie z narzędzi sztucznej inteligencji w procesie uczenia się.

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie zdrowia psychicznego, relacji rówieśniczych, radzenia sobie ze stresem, bezpieczeństwa i higieny cyfrowej oraz zagrożeń związanych z przemocą, uzależnieniami i innymi zachowaniami ryzykownymi,

- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, a także nadużywaniem technologii cyfrowych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami - uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające np. z doświadczanego kryzysu, choroby, izolacji społecznej, nieprawidłowych relacji rówieśniczych, itp.,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem specjalnym, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.
- zapoznają uczniów z prawami dziecka i prawami ucznia oraz zasadami wynikającymi ze Standardów Ochrony Małoletnich,
- uwzględniają w planie pracy klasy wnioski z corocznej diagnozy i zadania określone w Harmonogramie.

5. Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, udzielania kar, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze, promuje metodę pozytywnego dyscyplinowania uczniów,
- promuje doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców do pracy z zespołem zróżnicowanym, w tym z uczniami cudzoziemskimi i uczniami wymagającymi dodatkowego wsparcia, adekwatnie do rozpoznanych potrzeb,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb szkoły.

6. Pedagog specjalny, m.in.:

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i uczniami w:
- rekomendowaniu dyrektorowi działań w zakresie zapewnienia aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz tworzeniu warunków dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami,
- prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
- rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniami,
- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, szkołami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny),
- przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli i wychowawców w zakresie wymienionych wyżej zadań.
- wspiera rozpoznawanie potrzeb uczniów w zespole zróżnicowanym oraz współpracę z rodzicami i specjalistami w celu zapewnienia spójnego wsparcia.

7. Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- wspiera nauczycieli i wychowawców w sytuacjach obciążenia emocjonalnego i w rozwijaniu kompetencji potrzebnych do pracy z uczniem w kryzysie,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.
- prowadzi lub koordynuje działania w zakresie profilaktyki depresji, wzmacniania odporności psychicznej i radzenia sobie ze stresem,
- współuczestniczy w diagnozie czynników chroniących i czynników ryzyka oraz w opracowaniu rekomendacji do Harmonogramu,

- wspiera działania dotyczące przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy, uzależnień behawioralnych i używania substancji psychoaktywnych.

8. Wychowawcy w internacie:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji wychowanka w internacie,
- wspierają rozwój wychowanków i proces usamodzielniania się,
- opracowują i realizują plan pracy opiekuńczo-wychowawczej w internacie zgodnie z treściami ujętymi w Szkolnym Programie Wychowawczo - Profilaktycznym,
- koordynują pracę wychowawczo - profilaktyczną w internacie,
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej wychowanka,
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec wychowanka, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów,
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną wychowanków o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- integrują i kierują grupą wychowawczą,
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków,
- oceniają zachowania wychowanków,
- nadzorują realizację obowiązku szkolnego i nauki,
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasach,
- współpracują z dyrekcją szkoły i specjalistami oraz z rodzicami,
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka.
- realizują w internacie działania z zakresu zdrowia psychicznego, profilaktyki uzależnień, higieny cyfrowej i przeciwdziałania przemocy zgodnie z Programem i corocznym Harmonogramem,
- stosują zasady wynikające ze Standardów Ochrony Małoletnich.

9. Doradca zawodowy:

- diagnozuje zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz udziela pomocy w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej,
- gromadzi, aktualizuje i udostępniania informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia,
- prowadzi zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej,
- koordynuje działalność informacyjno-doradczą prowadzoną przez szkołę,
- wspiera w działaniach doradczych rodziców przez organizowanie spotkań, udostępnia informacje,
- współpracuje z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa edukacyjno – zawodowego,
- wspiera nauczycieli, wychowawców i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- wspiera świadome decyzje edukacyjno-zawodowe oraz upowszechnia aktualne informacje o możliwościach kształcenia zawodowego i dalszego kształcenia.

10. Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,

- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie oraz wychowawcami w internacie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- Rada Rodziców - współpracuje z Dyrekcją, Radą Pedagogiczną, specjalistami szkolnymi, wychowawcami w internacie, Samorządem Uczniowskim,
- Rada Rodziców zarządza środkami finansowymi Rady Rodziców.
- współpracują ze szkołą w zakresie wzmacniania zdrowia psychicznego, higieny cyfrowej, bezpieczeństwa i profilaktyki zachowań ryzykownych,
- są informowani o prawach dziecka i ucznia, Standardach Ochrony Małoletnich oraz dostępnych formach pomocy i wsparcia.

11. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z zespołem wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.
- wspiera kulturę szacunku, odpowiedzialności, bezpieczeństwa i reagowania na przemoc rówieśniczą oraz cyberprzemoc,
- może inicjować działania rówieśnicze wzmacniające dobrostan psychiczny, aktywność off-line, postawy obywatelskie i prospołeczne.

VII. STAŁE OBSZARY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH

Szczegółowe działania, formy realizacji, osoby odpowiedzialne oraz terminy na dany rok szkolny są określane w corocznym Harmonogramie. Poniższe obszary mają charakter stały i strategiczny; coroczna diagnoza służy ustaleniu ich priorytetów i intensywności.

Obszar rozwoju intelektualnego

- Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.
- Organizowanie ciekawych zajęć pozalekcyjnych zgodnych z zainteresowaniami i potrzebami uczniów.
- Wszyscy uczniowie wymagający wsparcia uzyskują pomoc w odpowiedniej formie.
- Tworzenie uczniom środowiska wszechstronnego rozwoju osobowości.
- Poprawa frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych.
- Rozwijanie krytycznego myślenia, umiejętności weryfikacji informacji oraz odpowiedzialnego korzystania z narzędzi cyfrowych i sztucznej inteligencji.

- Wspieranie ciekawości i aktywności poznawczej poprzez kształcenie interdyscyplinarne, pracę projektową, ocenianie kształtujące i informację zwrotną.
- Wspieranie świadomego planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej.

Obszar rozwoju społecznego

- Integracja zespołów klasowych, w klasach pierwszych oraz reintegracja w klasach wyższych.
- Rozumienie i respektowanie obowiązujących norm.
- Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu.
- Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.
- Kształtowanie świadomości narodowej oraz poszanowania symboli narodowych.
- Kształtowanie u uczniów postawy akceptacji i ciekawości poznawczej wobec różnic kulturowych prezentowanych przez uczniów – cudzoziemców.
- Wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.
- Rozwijanie kompetencji społecznych, komunikacji bez przemocy, mediacji rówieśniczych i konstruktywnego rozwiązywania konfliktów.
- Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej, wykluczeniu i cyberprzemocy oraz rozwijanie umiejętności reagowania i szukania pomocy.
- Kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych oraz odporności społecznej i odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych.
- Wzmacnianie współpracy z rodzicami i instytucjami wspierającymi szkołę.

Obszar rozwoju fizycznego i zdrowotnego

- Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
- Znajomość i stosowanie zasad zdrowego stylu życia.
- Eliminowanie masowych zwolnień z wychowania fizycznego.
- Wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.
- Wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły.
- Wspieranie uczniów, u których zaobserwowano uzależnienie od technologii cyfrowych, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły (np. przekierowywanie ich uwagi na rozwój indywidualnych zainteresowań oraz angażowanie uczniów do aktywności w różnych dziedzinach).
- Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnienia.
- Poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach.
- Promowanie aktywności fizycznej i zdrowego odżywiania oraz przeciwdziałanie nadwadze i otyłości.

- Rozwijanie wiedzy i umiejętności w zakresie pierwszej pomocy oraz odpowiedzialnych zachowań prozdrowotnych.
- Profilaktyka używania e-papierosów, alkoholu, leków bez wskazań medycznych oraz substancji psychoaktywnych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

Obszar rozwoju emocjonalnego i ochrony zdrowia psychicznego

- Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.
- Przeprowadzenie zajęć psychoedukacyjnych w klasach na temat umiejętności samooceny i rozpoznawania swoich predyspozycji.
- Przeprowadzenie cyklu zajęć kształcących umiejętność rozpoznawania własnych emocji.
- Eliminacja zachowań agresywnych i aspołecznych.
- Rozwijanie wrażliwości społecznej i wrażliwości do empatii.
- Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów.
- Profilaktyka depresji i wczesne rozpoznawanie sygnałów obniżonego dobrostanu psychicznego.
- Wzmacnianie odporności psychicznej, poczucia własnej wartości i sprawczości.
- Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem, organizacji nauki, rozpoznawania emocji i korzystania z pomocy.
- Zapewnienie wsparcia uczniom w kryzysie psychicznym i współpraca z rodzicami oraz specjalistycznymi instytucjami.

Obszar rozwoju duchowego i aksjologicznego

- Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.
- Zapoznanie uczniów i rodziców z systemem wartości przyjętych w koncepcji pracy szkoły oraz regulacjami prawa wewnątrzszkolnego.
- Dbłość o poprawne relacje pomiędzy pracownikami szkoły i uczniami.
- Promowanie zasad kulturalnego zachowania się w relacjach społecznych.
- Współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta.
- Kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji.
- Wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów
- Edukacja w zakresie praw dziecka, praw ucznia, poszanowania godności i odpowiedzialności za własne zachowanie.
- Upowszechnianie zasad wynikających ze Standardów Ochrony Małoletnich oraz budowanie kultury reagowania na krzywdzenie.
- Kształtowanie etycznego i odpowiedzialnego korzystania z technologii cyfrowych i sztucznej inteligencji.

Obszar bezpieczeństwa cyfrowego i profilaktyki uzależnień behawioralnych

- promowanie higieny cyfrowej i aktywności off-line;
- bezpieczne poruszanie się w sieci, ochrona wizerunku, danych i prywatności;
- przeciwdziałanie cyberprzemocy i ryzykownym zachowaniom w Internecie;
- profilaktyka problemowego używania smartfonów, mediów społecznościowych, gier i innych technologii;
- rozwijanie krytycznej analizy informacji, rozpoznawania dezinformacji i odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji.

VIII. ZASADY OPRACOWANIA I AKTUALIZACJI HARMONOGRAMU DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH

Harmonogram działań wychowawczych i profilaktycznych stanowi Załącznik nr 1 do Programu i ma charakter wykonawczy.

Harmonogram jest opracowywany i aktualizowany corocznie na podstawie wyników diagnozy potrzeb rozwojowych uczniów i środowiska szkolnego, wniosków z ewaluacji oraz kierunków realizacji polityki oświatowej państwa obowiązujących w danym roku szkolnym.

Coroczna aktualizacja Harmonogramu nie stanowi zmiany niniejszego Programu. Harmonogram określa zadania, formy i sposoby realizacji, osoby odpowiedzialne oraz terminy.

Wychowawcy klas opracowują plany wychowawczo-profilaktyczne w poszczególnych klasach w oparciu o strategię działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły z uwzględnieniem specyficznych potrzeb danej klasy.

IX. ZASADY EWALUACJI SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizę dokumentacji,
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- rozmowy z rodzicami,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- analizy sytuacji opiekuńczo-wychowawczej.
- analizę realizacji zadań wynikających z corocznego Harmonogramu oraz ich zgodności z bieżącymi kierunkami polityki oświatowej państwa.

Wyniki ewaluacji oraz corocznej diagnozy służą przede wszystkim aktualizacji Harmonogramu działań wychowawczych i profilaktycznych. Modyfikacja strategicznych zapisów Programu następuje w przypadku istotnej zmiany potrzeb szkoły, uwarunkowań prawnych lub przyjętych celów i wymaga ponownego uchwalenia w trybie przewidzianym przepisami prawa oświatowego.

X. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny Zespołu Szkół im. Józefa Warszawicza w Prószkowie na lata szkolne 2026/2027, 2027/2028 i 2028/2029 został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną w dniu 11 września 2026 r.
2. Program ma charakter strategiczny i nie wymaga corocznego uchwalania, o ile jego treść nie ulega zmianie.
3. Załącznik nr 1 do Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, tj. Harmonogram działań wychowawczych i profilaktycznych, stanowi integralną część Programu i określa działania realizowane w danym roku szkolnym. Harmonogram podlega corocznej aktualizacji na podstawie diagnozy środowiska szkolnego, wniosków z ewaluacji oraz aktualnych kierunków polityki oświatowej państwa. Jest publikowany jako odrębny dokument na dany rok szkolny, a jego aktualizacja nie stanowi zmiany Programu.

4. Aktualizacja Harmonogramu nie stanowi zmiany Programu i jest corocznie zatwierdzana przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną.
5. Wszelkie zmiany dotyczące treści Programu wymagają uchwalenia przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną.
6. Program oraz coroczny Harmonogram są upowszechniane wśród uczniów, rodziców i pracowników szkoły w przyjęty w szkole sposób, w szczególności za pośrednictwem strony internetowej i dziennika elektronicznego.

Przewodniczący Rady Pedagogicznej

.....

Przewodniczący Rady Rodziców

.....